

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 552/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9Cdo/107/2022 z 12. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Návrhu na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 12. októbra 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorá bola spísaná a doručená bez právneho zastúpenia advokátom a ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok, základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť. Zároveň požiadal o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v tomto konaní, pretože bezúspešne oslovil viacero advokátov.
2. Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou domáhal zaplataenia bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom od žalovanej obchodnej spoločnosti, domnievajúc sa, že zmluvný poisťný vzťah bol uzatvorený neplatne z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej (poistnej) zmluve. Okresný súd Poprad (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 17Csp/51/2020 z 11. mája 2021 žalobu sťažovateľa zamietol.
3. Sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 3CoCSP/36/2021 z 8. decembra 2021 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

4. Proti tomuto rozsudku podal 9. marca 2022 sťažovateľ dovolanie podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Dovolanie odôvodnil vadou podľa § 420 písm. f) a § 421 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Navrhoval, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a priznal mu istinu s príslušenstvom. Najvyšší súd s poukazom na nesplnenie podmienky povinného právneho zastúpenia advokátom už pri spísaní dovolania podľa § 429 ods. 1 a 2 písm. a) CSP dovolanie bez meritórneho prejednaní veci odmietol. Najvyšší súd tiež poukázal na svoje publikované rozhodnutie z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019 (R 39/2020), v zmysle ktorého spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom. Najvyšší súd teda uzavrel, že v tomto prípade sťažovateľ sám podal dovolanie, ktoré nespísal advokát, sťažovateľ nepreukázal svoje právnické vzdelanie, v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu bol riadne poučený o náležitostiach dovolania a v priebehu konania pred všeobecnými súdmi bol poučený o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o ustanovenie advokáta. Do uplynutia lehoty na podanie dovolania, t. j. 8. marca 2022, nebolo dovolanie v tejto veci spísané advokátom.

II.

Sťažnostná argumentácia a žiadosť o ustanovenie advokáta

5. Zo sťažnostnej argumentácie sťažovateľa vyplýva, že najvyššiemu súdu vytýka, že ho nevyzval na doplnenie plnej moci udelenej advokátovi a dovolanie odmietol bez jeho meritórneho prejednaní. Poukázal na to, že oslovil viacerých advokátov, aby prevzali jeho zastupovanie, avšak nikto z nich nebol ochotný zastupovanie v tejto veci prevziať. Zároveň požiadal ústavný súd, aby mu pre konanie pred ním ustanovil advokáta. Namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu, práva vlastniť majetok a práva na spravodlivé súdne konanie. Konaniu pred všeobecnými súdmi vytýka, že nebola vyriešená predbežná otázka platnosti spotrebiteľskej zmluvy z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok, nebol vykonaný výsluch svedka, ktorý navrhoval v konaní a odvolací súd vec prejednal bez nariadenia pojednávania, čím sťažovateľovi podľa jeho názoru odňal možnosť vyjadriť sa k veci a porušil jeho právo na spravodlivý proces.

6. Sťažovateľ doplnil svoju ústavnú sťažnosť dodatočne doručeným elektronickým podaním zo 7. novembra 2022, v ktorom zopakoval svoju žiadosť o ustanovenie advokáta z dôvodu nemajetnosti a nedostatku finančných prostriedkov na zabezpečenie advokáta. Uviedol tiež, že ním oslovený advokát (bez bližšej špecifikácie, pozn.) sťažovateľa v danej veci odmietol zastupovať.

III.

Predbežné prerokovanie sťažnosti

III.A K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu

7. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie práva sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý proces spočívajúce v odmietnutí dovolania sťažovateľa najvyšším súdom bez toho, aby najskôr vyzval sťažovateľa na doplnenie plnej moci udelenej advokátovi.

8. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku, kedy je prípustné dovolanie, rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti, a preto posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa. To platí o to viac, že ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí (v zásade) do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017).

9. Vychádzajúc z citovanej judikatúry, v zmysle ktorej posudzovanie splnenia podmienok dovolacieho konania je (v zásade) vo výlučnej právomoci najvyššieho súdu a, zohľadňujúc argumentáciu sťažovateľa v jeho sťažnosti, podľa čl. 127 ústavy sa úloha ústavného súdu v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania. V opačnom prípade by totiž ústavný súd nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo s odkazom na jeho ústavné postavenie zjavne nie je jeho úlohou.

10. Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre tiež uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej procesnoprávnej úpravy, v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

11. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (sumár v bode 4 tohto uznesenia), dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa najvyšší súd aplikoval platnú a účinnú relevantnú právnu normu (§ 429 CSP) v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou a jej aplikáciu odôvodnil zrozumiteľne a dostatočne, teda ústavne akceptovateľným spôsobom. Nesplnenie obligatórnej zákonnej podmienky spísania dovolania advokátom je možné odstrániť len predložením dovolania takto spísaného dodatočne v lehote na podanie dovolania. V danom prípade k tomu nedošlo. Ani prípadné následné ustanovenie advokáta na zastupovanie dovolateľa v dovolacom konaní už po uplynutí lehoty na podanie dovolania nie je spôsobilé spätne konvalidovať nedostatok spísania dovolania advokátom v lehote na podanie dovolania. Z toho istého dôvodu by nebolo účelné ani hospodárne vyzývať dovolateľa na predloženie plnej moci po uplynutí lehoty na podanie dovolania. Ústavný súd tak vytýkané nedostatky v postupe najvyššieho súdu nezistil.

12. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením a namietaným porušením základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohla ústavný súd viesť k záveru o porušení namietaných práv sťažovateľa. Preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.B K návrhu na ustanovenie právneho zástupcu

13. Ústavný súd môže rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ním, ak sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu:

(i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu,

- (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť,
- (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

14. Za zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti ústavný súd považuje nesplnenie neodstrániteľných podmienok konania, ako je nedostatok právomoci ústavného súdu, oneskorenosť podania ústavnej sťažnosti, jej zjavnú neopodstatnenosť alebo neprípustnosť.

15. Ak teda ústavný súd po posúdení obsahu ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že v danom prípade je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti a nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť (výrok 1 tohto uznesenia).

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok (výrok 2 tohto uznesenia), rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu